

предимно като ваксаджия, хамалин, гаврош, маймунджия, мечкар, калайджия и други такива.

Този етнопортрет или, което ще бъде по-точно, социално-професионален портрет на българския циганин само до преди няколко години сякаш бе избледнял и потънал в дълбините на съзнанието на българския народ, особено откъм неговите по-млади генерации. Подрастващите поколения и младежта у нас се "срещнаха" с него предимно в някои литературни творби и в неговото пресъздаване в някои филми. Иначе, в реалния живот в страната, представителите на тези поколения гледаха на този образ като на нещо не само отминало, но и като нещо "странно" и "екзотично", съхранено като че ли само за забавна илюстрация на отметнати страници от националната ни история, нямащо нищо общо с наличния и функциониращ бит, душевност и култура на съвременните роми в нашата родина.

Такава екзотично-атрактивна представа за образа на циганите се пазеше за известно време и след промяната на нашето общество, започнала на 10 ноември 1989 г. Така например, жителите и гостите на столицата лесно могат да си припомнят пролетта на 1990 г., когато в предизборната еуфория по софийските улици и булеварди, паркове и градини се появиха с добре дресирани питомци 4 цигани мечкари и 2 цигани маймунджии. Те кръстосваха града надлъж и нашир, и внасяха в него един сякаш отминал в историческата забрава особен, разтоварващ и дори карнавален оттенък в нажежената тогава общественно-политическа атмосфера. Циганите мечкари и маймунджии контрастираха ярко на останалите представители на ромската общност в столицата и в страната. Те сякаш идваха от друго време, и от друг цигански състав, почти забравен и малко познат на мнозинството от населението на столицата и страната.

Нещо повече. Точно тогава една нарастваща маса от цигани се ориентираха към активна общественно-политическа изява. Манифестираха свои виждания за промените и процесите у нас. Отстояваха исканията си за наложителните промени в техния собствен живот. Неща, които дотогава бяха почти непознати за нашата общественост, привикнала да гледа на циганите като на инертна политическа маса, неспо-